

«АБУРАЛЬНАЯ КАРЦИНА! КОТ — БЕЗ ХВАСТА, ЛІСА — У СУКЕНЦЫ»

Цікавыя факты пра любімыя дзіцячыя стужкі «Беларусьфільма»

Дзень абароны дзяцей — выдатная нагода ўспомніць фільмы для дзяцей і падлеткаў, якія сталі культавымі і на якіх вырасла не адно пакаленне. Яны скарылі сэрцы глядачоў сваёй дабрынёй і запалам, шчырасцю і верай у светлае заўтра. Многія знакамітыя савецкія фільмы зняты на кінастудыі «Беларусьфільм». Мы выбралі топ дзіцячых стужак, і можаце разглядаць гэта як прапанову асвяжыць у памяці старое добрае кіно.

«ПА САКРЭТУ ЎСЯМУ СВЕТУ»

Фільм з дзвюх серый зняты па матывах «Дзяніскавых апавяданняў» Віктара Драгунскага. Над ім працавалі розныя маладыя рэжысёры, у тым ліку Ігар Дабралюбаў

і Віталь Канеўскі, якія пасля сталі знакамітымі. Фільм здымалі на працягу сямі месяцаў. Вышку, з якой Дзяніска пабаяўся скокнуць, на скорую руку пабудаваў пад Смалевічамі (кіношнікі называлі іх Смалевуд, паколькі на гэтай пляцоўцы «Беларусьфільма» здымалася шмат карцін). Сцэны ў цягніку здымалі на нядзейнай чыгуначнай ветцы таксама ў раёне Смалевічаў. Цягнік складаўся з лакаматыва і трох вагонаў. Састаў некалькі сутак ганялі ўзад-уперад. Песню «Па сакрэту ўсяму свету», якую палюбілі глядачы, напісалі спецыяльна для гэтага фільма кампазітар Уладзімір Шайнскі і паэт Міхаіл Таніч.

З усіх дзяцей, якія здымаліся ў фільме, акцёрам стаў толькі Валодзя Станкевіч, выканаўца галоўнай ролі. «Дзяніску Караблёва», дарэчы, выбіралі амаль з 15 тысяч дзяцей. Як прызнаваўся сам Уладзімір Станкевіч, на пробы ён прыйшоў, бо ў студыі мастацкага слова пры Палацы піянераў выступаў як чытальнік якраз з «Дзяніскавымі апавяданнямі» і вырашыў, што на здымках без яго не абысціся. Перад камерай хлопчык адчуваў сябе ўпэўнена, бо да гэтага паспеў зняцца ў чатырох фільмах. Каб ператварыць цёмнавалосага Валодзя ў бландзіна Дзяніску, яго фарбавалі перакісам вадароду, а каб хлопчык у адпаведных сцэнах мог заплакаць, у вочы закапвалі гліцэрын.

— Адночы слёзы ўсё ж былі сапраўдныя, — згадваў Уладзімір Станкевіч. — Рэжысёр адабраў у мяне білеты на футбол, і я заплакаў ад крыўды. Сцэну знялі і білеты мне вярнулі.

Пасля школы Уладзімір Станкевіч паступаў ва Усесаюзны дзяржаўны інстытут кінематаграфіі, аднак не прайшоў. Нейкі час вучыўся ў інстытуце замежных моў, але хутка паступіў усё ж у тэатральны. Перыядычна здымаўся ў кіно, больш за 10 гадоў выступаў з ансамблем «Сябры», працаваў на беларускім тэлебачанні, быў прадзюсарам спявачкі Анжалікі Ют, якая, дарэчы, пасля стала яго жонкай. Зараз жыве ў Маскве і займаецца музычнымі праектамі.

«ПРЫГОДЫ БУРАЦІНА»

Дзіцячы музычны фільм рэжысёра Леаніда Нячаева па матывах казкі Аляксея Талстога «Прыгоды Бураціна» з'явіўся на свет у 1975 годзе, а тэлепрэм'ера адбылася ў першыя дні 1976 года. Тарцілу ў фільме сыграла Рына Зялёная, а магла сыграць Фаіна Ранеўская. Аднак яна адмовілася ехаць для здымак у Мінск па прычыне ўзросту і заявіла, што сыграе толькі ў выпадку, калі здымкі пройдуць у пад'ездзе яе дома. У песні чарапахі Тарцілы Рына Зялёная адмовілася выконваць другі куплет, бо ў ім гучаць радкі пра сталы ўзрост, у выніку ў фільме гучыць толькі музычны прайгрыш. Пасля здымак кінастудыя «Беларусьфільм» адмовілася прымаць мюзікл: «Абуральная карціна! Кот — без хваста, Ліса — у сукенцы, а Бураціна здэкеуецца з пажылога чалавека!». Але фільм усё ж выпусцілі на экраны, бо быў канец года і невыкананне плана пагражала пазбаўленнем прэмій.

Выканаўца ролі Бураціна Дзіма Іосіфаў пасля фільма стаў атрымліваць шмат прапаноў для здымак, скончыў Усесаюзны дзяржаўны інстытут кінематаграфіі (курс Аляксея Баталава). Пасля размеркавання працаваў у Мінскім тэатры-студыі кінаакцёра, шмат здымаўся на розных кінастудыях, больш за ўсё — на «Ленфільме». Паралельна скончыў рэжысёрскае аддзяленне, стаў займацца рэжысурай кліпаў.

Выканаўца ролі Мальвіны Таццяна Працэнка трапіла ў фільм выпадкова. Асістэнт рэжысёра пазнаёмілася з ёй у цягніку. Пас-

ля складаных кінапроб Таню зацвердзіў на ролю рэжысёр фільма Леанід Нячаеў. Спецыяльна для дзяўчынкі напісалі сцэнарыі яшчэ аднаго фільма — «Пра Чырвоную Шапачку». Але з-за страцення мозга Тані так і не ўдалося зняцца ў ім. Перад здымкамі ў фільме «Прыгоды Бураціна» ў юнай актрысы выпалі малочныя зубы. Прышлося звярнуцца да стоматалага, каб не зрываць здымкі карціны. Актрысай у дарослым жыцці Таццяна Працэнка не стала з-за траўмы, хоць і скончыла Усесаюзны дзяржаўны інстытут кінематаграфіі.

«КОРЦІК»

І «БРОНЗАВАЯ ПТУШКА»

Рэжысёр Мікалай Калінін у пачатку 70-х на аснове аповесцяў Анатоля Рыбакова зняў аднайменныя фільмы «Корцік» і «Бронзавая птушка» пра прыгоды неразлучных сяброў Мішкі, Генкі і Славы. За-

ключная частка трылогіі «Апошнія лета дзяцінства» была знята ўжо іншым рэжысёрам — Валерыем Рубінчыкам, бо Мікалай Калінін загінуп у 36-гадовым узросце падчас здымак «Бронзавай птушкі». Па афіцыйнай версіі — ад інфекцыйнага менінгіту, па неафіцыйнай — ад траўмаў унутраных органаў, атрыманых падчас бойкі. Нешчасліва склаліся лёсы і ўсіх выканаўцаў галоўных роляў карціны.

У фільме зняліся Сяргей Шаўкуненка (Міша Палякоў), Уладзімір Дзічкоўскі (Генка Пятроў) і Ігар Шульжэнка (Слава Эльдараў). Выканаўца ролі Мішы нарадзіўся ў кінематаграфічнай сям'і: яго бацька Юрый Шаўкуненка ўзначальваў другое творчае аб'яднанне кінастудыі «Масфільм», а маці была асістэнтам рэжысёра на той жа кінастудыі. На момант здымак «Корціка» Сяргей Шаўкуненка ўжо знаходзіўся на ўліку ў дзіцячым пакоі міліцыі. Пасля заканчэння васьмі класаў Сяргей не захацеў працягваць вучобу і пасля чарговай бойкі быў накіраваны ў спецыяльнае ПТВ. Праз год пасля чарговага «залёту» атрымаў год пазбаўлення волі. Пасля адбываў розныя тэрміны за крадзяжы, захоўванне наркатыкаў і зброі, правяраўся на замешанасць у забойстве, здзяйсняў спробы ўцёкаў з-за крат. Увогуле Шаўкуненка меў пяць судзімасцяў

і правёў ва ўстановах пазбаўлення волі 14,5 года. Стаў інвалідам другой групы — у турме падхапіў туберкулёз у адкрытай форме. Стварыў Масфільмаўскую арганізаваную крымінальную групіроўку, а ў 1995 годзе быў застрэлены ў сваёй кватэры разам з 76-гадовай маці.

Выканаўца ролі Генкі Уладзімір Дзічкоўскі, нягледзячы на рэкамендацыі кінастудыі, не змог паступіць у тэатральны інстытут у Мінску, працаваў звычайным кіроўцам. Ігар Шульжэнка таксама не здолеў атрымаць вышэйшую адукацыю: нягледзячы на тое, што паступаў у радыётэхнічны і політэхнічны інстытуты, вучыцца там не змог, працаваў у Мінску плітчнікам, хутка пачаў піць гарэлку, памёр у 2009 годзе.

«ПРА ЧЫРВОНУЮ ШАПАЧКУ»

Двухсерыйны музычны тэлефільм па матывах казкі Шарля Перо рэжысёра Леаніда Нячаева. Сцэнарыі Іны Веткінай — гэта працяг старой казкі пра Чырвоную Шапачку. Тэлепрэм'ера адбылася 31 снежня 1977 года. У фільме акрамя знакамітых Рыны Зялёнай, Яўгена Яўсцігнеева, Уладзіміра Басава знялася легендарная беларуская актрыса Стэфанія Станюта. А роля Чырвонай Шапачкі зрабіла знакамітай яе выканаўцу Яну Паплаўскую. 11-гадовая актрыса была ўдастоена Дзяржаўнай прэміі СССР і стала адным з самых маладых яе лаўрэатаў.

— Карціна атрымалася зусім нечаканая, і мы страшна перажывалі, як дзеці яе ўспрымуць, — успамінаў Леанід Нечаеў. — Паляўнічы — подлы баязлівец, Чырвоная Шапачка адпускае вайкоў — усё зусім не так,

як трэба! Але ўсе страхі аказаліся дарэмымі — прынялі не горш, чым «Бураціна». І пісьмы мы атрымлівалі цэлымі мяшкамі яшчэ доўгія гады пасля прэм'еры.

Кампазітар Аляксей Рыбнікаў прыдумаў пець «Ааааа» замест «Ах» у радках песні «Здравствуйте, реки вот такой ширины, здравствуйте, горы вот такой вышины»

— Вельмі доўга мучыўся, пакуле не знайшоў гэта «Ааааа». А інакш як спець? — прыгадваў кампазітар.

Алена КРАВЕЦ.

Рыхтуй бочкі летам! Са «Звяздой»!

Тэлевізары, халадзільнікі, парачкі парсучкоў, каровы, лустры, мангалы, альтанкі, трымеры, мікрахвалёўкі, наборы садовай мэблі і рыштунку, чайнікі, культыватары, прасы, шпалеры... Якіх толькі прызоў не разыгрывала найстарэйшая беларуская газета сярод сваіх падпісчыкаў! Не знайсці, як здавалася, нешта новае...

Але «Звязда» гэта зноў зрабіла! І, магчыма, нават здзівіла, бо 13 ліпеня сярод сваіх падпісчыкаў на трэці квартал або другое паўгоддзе разыграе сем дубовых бочак ёмістасцю 10 літраў і адну (суперпрыз) — ёмістасцю 30!

Для чаго іх скарыстаць, сталым чытачам газеты падказваць не трэба: ну вядома ж, для нарыхтоўкі на зіму так званай вітаміннай прадукцыі — капусты, агуркоў, грыбоў, яблыкаў, віна...

Да таго ж гэтымі бочкамі — як данесла «разведка» — можна проста... любавання, бо зроблены яны сапраўднымі любанскімі майстрамі.

Што трэба зрабіць, каб заняць — каб рэчы гэтыя выйграць?

Падрабязныя правілы гульні змешчаны ў нумары за 31 мая, таму зараз каратка: падпісца на «Звязду» на трэці квартал альбо другое паўгоддзе гэтага года, запоўніць купон (яны будуць друкавацца па пятніцах), выказаць яго і да 11 ліпеня даслаць у рэдакцыю на адрас: 220013, г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10а.

А ўжо далей...

Вам пашанцуе!

Тэрміны правядзення гульні — з 01.06.2018 да 30.09.2018.

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі № 3284 ад 25.05.2018 г., выдадзена Міністэрствам антыманопольнага рэгулявання і гандлю Рэспублікі Беларусь.

Картка ўдзельніка — падпісчыка «Звязды» на III квартал або II паўгоддзе 2018 года

Прозвішча, імя, імя па бацьку _____

Падпіска аформлена і аплачана ў _____

(аддзяленне сувязі)

на III квартал або II паўгоддзе 2018 года

Жатні адрас і тэлефон _____
(абавязкова) (індэкс)

Удачы ў розыгрышы!